

Hoe maak je je vakantiepark brandveiliger?

Praktische tips die direct resultaat opleveren

Wat biedt de handreiking jou?

Met de 'Handreiking brandveiligheid vakantieparken' (📖) heb je een helder overzicht van de wet- en regelgeving op het gebied van brandveiligheid van vakantieparken bij de hand. Ook staan er tips en adviezen in die relevant zijn voor vakantieparken en campings en ook direct toepasbaar zijn. Nuttig om hiervan op de hoogte te zijn, aangezien de eerste verantwoordelijkheid voor de brandveiligheid van een park bij de eigena(a)r(en) of exploitant ligt. In deze uitgave een samenvatting van de belangrijkste onderdelen.

Kenmerkencheck: beoordeel hoe brandveilig je park is?

Om een indruk te krijgen van de mate van brandveiligheid van je park, kun je vanuit 5 invalshoeken naar een vakantiepark kijken.

1 Brandkenmerken

Afhankelijk van de bekende branddriehoek: locatie van de brand (ontsteking), beschikbare brandstof en zuurstof. Een brand ontstaat alleen bij aanwezigheid van deze drie elementen.

2 Kenmerken vakantiepark

Hoe is het park ingericht met wegen, toe- en uitgangen, op het park aanwezige vegetatie, gebouwen, bouwsels, installaties, etcetera?

3 Menskenmerken

Wat zie je aan het gedrag en de eigenschappen van de mensen die op het vakantiepark verblijven? In welke mate zijn de gasten zelfredzaam?

4 Interventiekenmerken

Kan een interne hulpverleningsorganisatie van het vakantiepark worden opgezet voor het blussen van beginnende branden en/of ontruimen en evacueren van het park en de gasten? Kan een park voorlichting geven over brandveiligheid aan gasten? Wat is de ligging van het park ten opzichte van de brandweerkazernes i.v.m. de aanrijtijd, de snelheid en de slagkracht van de interventie.

5 Omgevingskenmerken

Wat is de geografische ligging van het park ten opzichte van risicovolle elementen in de omgeving en de bereikbaarheid van het park door de brandweer.

Een aantal belangrijke praktijkonderwerpen uit de handreiking 'Brandveiligheid op vakantieparken' samengevat op een rij. Ga er direct mee aan de slag en vergroot de brandveiligheid op je park.

Brandscenario's op vakantieparken

Het brandscenario kan per park verschillen en is afhankelijk van de kenmerken uit het kenmerkschema. Er kan brand ontstaan in recreatiewoningen, chalets, campers of tenten of in één van de centrale voorzieningen of faciliteiten op het vakantiepark. Brand kan overslaan van gebouw op gebouw, parkeermiddelen of vegetatie op het park. Of er kan een natuurbrand ontstaan. Welke maatregelen kun je treffen om de kans op brand op je park te beperken?

Tip 1

Zorg binnen een gebouw voor extra brandcompartimentering, detectie, deuren met deurdrangers om verspreiding van rook etcetera te beperken. Dat geldt voor horeca, recreatiewoningen en chalets. De technische bouwvoorschriften uit het oogpunt van (brand)veiligheid staan in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl).

Tip 2

Zorg voor voldoende kleine blusmiddelen (schuimblussers en/of brand- en tuinslagen).

Tip 3

Zorg tussen en binnen clusters van bouwsels (kampeermiddelen als caravans, campers en tenten, maar ook podia en bijeenkomsttenten) voor brandcompartimentering en voldoende onderlinge afstand.

Tip 4

Zorg ervoor dat zich bij levende natuur tussen compartimenten geen brandgevaarlijke vegetatie (zoals coniferen en bepaalde typen laurierstruiken) en vervoermiddelen bevinden. Er mogen geen andere (grotere) brandbare materialen aanwezig zijn die brandoverslag bevorderen. Een brand kan zich snel verder ontwikkelen en uitbreiden naar andere delen van het park, zoals (recreatie)woningen, parkeermiddelen of vegetatie in de buurt van de brand.

Tip 5

Beperk zo het risico op natuurbrand:

- Vervang naaldhout door loofhout ('verloving').
- Beperk coniferen en olie/harshoudende beplanting.
- Compartimenteer (zeer) brandbare begroeiing (singels, gangen, corridors, stroken).
- Houd afstand aan ten opzichte van bouwwerken en bouwsels.
- Voorkom parkeren van auto's en andere voertuigen in hoog gras.
- Houd propaantanks vrij van brandbare vegetatie

(minimaal 3 meter rondom).

- Richt speciale barbecueplaatsen in op plekken waar weinig risico is op het ontstaan van brand of uitbreiding daarvan richting vegetatie, bouwwerken en bouwsels.
- Houd goten en daken vrij van droog blad.

Tip 6

Het natuurbrandrisico wordt dagelijks bepaald door de veiligheidsregio en de brandweer op basis van data van de meetstations van de weerdiensten. Door je te abonneren op de informatie van het [netwerk natuurbrandrisico](#) (📡) ben je gelijk op de hoogte als het risico op natuurbranden in jouw veiligheidsregio wordt opgeschaald. Het belangrijkste voor vakantieparken en campings zijn de handelingsperspectieven die op dat moment relevant zijn en het verhoogde risico maakt daar onderdeel van uit.

Tip 7

Laat installatie van sauna's en jacuzzi's uitvoeren door een erkend installateur en zorg bij plaatsing voor voldoende afstand van beplanting, vakantiehuysjes en andere bouwsels.

Ontruiming en evacuatie

Als er een brand ontstaat op of nabij een vakantiepark, kan het noodzakelijk zijn om het park (gedeeltelijk) te ontruimen. Het succes van een ontruiming is onder andere afhankelijk van het aantal gasten, de afstand en ligging van een park ten opzichte van andere parken, het aantal ontruimers dat een ontruiming begeleidt, de duidelijkheid van de instructies en het gedrag van de gasten (geven ze gehoor aan de instructies etcetera). Ook de communicatie tussen de hulpdiensten en de parkeigenaar/coördinator van de ontruiming bepaalt de effectiviteit en snelheid van een ontruiming.

Tip 1

Geef voorlichting aan gasten over de brandveiligheid op het park en geef daarin mee dat vluchtroutes **altijd** moeten worden vrijgehouden.

Tip 2

Maak vluchtroutes zichtbaar door middel van pijlen en maak de verzamelplaatsen zichtbaar door bebording.

Tip 3

Zorg voor een goede aansluiting van het park op het wegennet. Denk daarbij aan het aantal aansluitingen, de manier van aansluiting op het wegennet en ook de overzichtelijkheid. Dit is van belang bij ontruiming, maar ook voor de bereikbaarheid van hulpdiensten. Voor grotere parken zijn twee of meer aansluitingen nodig. Ga in overleg met de gemeente als er geen goede aansluiting is van het park op het wegennet.

Tip 4

Zorg voor minimaal twee uitgangen op het vakantiepark, zodat het mogelijk is in verschillende windrichtingen te ontruimen en te vluchten. Zo kan voorkomen worden dat een (natuur)brand beide uitgangen tegelijkertijd bedreigt of dat de weg geblokkeerd is.

Tip 5

Zorg dat slagbomen of andere toegangssystemen in een geopende stand vastgezet kunnen worden (geen tijdverlies door gecontroleerde uitstroom van telkens 1 vervoermiddel tegelijk).

Tip 6

Maak een ontruimingsplan voor je **hele** vakantiepark of camping. Het ontruimen van een onderneming is een verantwoordelijkheid voor de ondernemer zelf vanuit de Arbowet, maar er geldt geen wettelijke verplichting voor een ontruimingsplan voor het gehele park. Toch kun je maar beter goed voorbereid zijn. Voor de ontruiming van vakantieparken is een modelontruimingsplan recreatieterreinen ontwikkeld door HISWA-RECRON en de veiligheidsregio's VGGM en VNOG. Deze is gemaakt met het oog op natuurbranden, maar is ook bruikbaar voor grootschalige ontruiming van een vakantiepark. Vul dit modelontruimingsplan in en maak het specifiek voor de eigen locatie.

Tip 7

Houd bij het inrichten van de interne organisatie altijd rekening met de verschillende doelgroepen die op je park verblijven, zoals kinderen, ouderen of andere personen die minder zelfredzaam zijn. Uitgangspunt in regelgeving is dat personen gemiddeld zelfredzaam zijn, maar dit is in praktijk niet altijd het geval.

Inzet hulpdiensten

Om te kunnen helpen bij de ontruiming bij een brand op of nabij een vakantiepark en om de brand te kunnen bestrijden zijn voldoende voorzieningen en hulpmiddelen voor hulpdiensten van levensbelang om hun werk te kunnen uitvoeren.

Tip 1

Zorg voor genoeg ontsluitingswegen.

Tip 2

Zorg op het park voor geschikte, verharde verbindingswegen met voldoende breedte. Brandweermateriaal heeft een vrije doorgang van 3,5 meter breed nodig. Houd de verbindingswegen vrij toegankelijk voor hulpdiensten zodat er bij calamiteiten gebruik van kan worden gemaakt. Zorg dat slagbomen of andere toegangssystemen in een geopende stand vastgezet kunnen worden.

Tip 3

Zorg voor opstelplaatsen voor brandweerauto's.

Tip 4

Een vakantiepark is ook wel een 'niet openbare plaats'. Daarvoor geldt dat er een onbeperkt toegankelijke en toereikende bluswatervoorziening moet zijn. Voorkom blokkade van de bluswatervoorziening en zorg ook dat deze bij zowel droogte als vorst beschikbaar is.

Energietransitie

Ook op vakantieparken is sprake van een toenemende invloed van de energietransitie, oftewel het gebruik van zon, wind en water als bron van energie in plaats van kolen, olie en gas. Dit wordt bijvoorbeeld zichtbaar door toename van het aantal zonnepanelen, het laden van elektrische voertuigen en fietsen en de aanwezigheid van accu's. Dit kan zorgen voor nieuwe brandrisico's op vakantieparken.

Tip 1

In de **Handreiking voor een veilige plaatsing van zonnepanelen in combinatie met Elektriciteit Opslag Systemen (EOS)** (IFV, 2020) staan maatregelen die genomen kunnen worden om de bereikbaarheid in geval van en bestrijdbaarheid van een calamiteit te vergroten, evenals de veiligheid van het systeem in algemene zin. De handreiking is geschreven voor woongebouwen, maar de adviezen kunnen grotendeels overgenomen worden voor een vakantiepark.

Tip 2

Laat de accu van een elektrisch vervoermiddel (auto's, scooters, fietsen etcetera) op in een apart brandcompartiment dat niet grenst aan een vluchtroute en van buitenaf goed te bereiken is door de brandweer.

Tip 3

In de **Handreiking risicobeheersing advies veilige PV-systemen (zonnepanelen)** (☀️) (Brandweer Nederland, 2020) staan aandachtspunten en adviezen waarmee de brandveiligheid bij toepassing van een PV-installatie kan worden vergroot. De meeste branden in PV-installaties ontstaan door fouten in het ontwerp of bij de installatie van het systeem. Door een Scios-Scope-12-keuring te laten uitvoeren kan de kans op een brand in PV-installaties worden verkleind.

Tip 4

Zorg bij zonnepanelen op de grond voor een onbrandbare ondergrond (bijvoorbeeld grindbed). Denk bij zonnepanelen boven vegetatie na over goed vegetatiebeheer (brandstofbeheer).

Vragen of meer weten?

Ga naar www.vitalevakantieparken.nl/brandveiligheid voor alle relevante informatie en links.

februari 2023

In 2013 is de Veluwe als eerste in Nederland gestart met een integraal programma om op regionale schaal te werken aan oplossingen voor de vraagstukken die spelen op en rond de bijna 500 Veluwe vakantieparken. Het programma Vitale Vakantieparken is uitgegroeid tot een robuuste samenwerking van elf Veluwe gemeenten, de provincie Gelderland en vele andere partijen. Ons doel is het realiseren van een kwalitatief goed aanbod van parken waar recreanten graag verblijven. Nu en in de toekomst. Het programma richt zich vooral op het ontwikkelen en realiseren van instrumenten en initiatieven die gemeenten en anderen helpen bij de uitvoering.